

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2026

Προς:

τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Αυτοτελής φορολόγηση των πρόσθετων αμοιβών των μελών ΔΕΠ από ερευνητικά και λοιπά έργα μέσω ΕΛΚΕ»

Η ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας των δημόσιων Πανεπιστημίων, η προσέλκυση εθνικών, ευρωπαϊκών και ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων και η ενεργός συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά, αναπτυξιακά και λοιπά χρηματοδοτούμενα έργα αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας στη χώρα.

Ωστόσο, οι πρόσθετες αμοιβές των μελών ΔΕΠ από ερευνητικά και λοιπά χρηματοδοτούμενα έργα μέσω ΕΛΚΕ δεν υπάγονται σε ενιαίο φορολογικό καθεστώς. Η φορολογική τους μεταχείριση διαφοροποιείται ανάλογα με τη φύση της αμοιβής, τη μορφή της απασχόλησης και, κατά περίπτωση, την πηγή χρηματοδότησης του έργου. Ειδικότερα, οι αμοιβές αυτές μπορούν να αντιμετωπίζονται είτε ως εισόδημα από μισθωτή εργασία είτε ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Και στις δύο περιπτώσεις μπορεί να προβλέπεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20%, βάσει του άρθρου 60 παρ. 4 ή των άρθρων 62 παρ. 1 περ. δ' και 64 παρ. 1 περ. δ' του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), αντίστοιχα. Ωστόσο, η παρακράτηση αυτή δεν συνεπάγεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Οι σχετικές αμοιβές υπάγονται στην προβλεπόμενη φορολόγηση κατά την ετήσια εκκαθάριση, με συμψηφισμό του φόρου που έχει ήδη παρακρατηθεί, με αποτέλεσμα η τελική φορολογική επιβάρυνση να μπορεί να υπερβαίνει το 20%.

Οι αμοιβές αυτές δεν έχουν σε όλες τις περιπτώσεις την ίδια νομική και φορολογική μορφή. Το ισχύον πλαίσιο διαφοροποιείται ανάλογα, μεταξύ άλλων, με τη φύση της

αμοιβής, τη μορφή της απασχόλησης και την πηγή χρηματοδότησης. Ενδεικτικά, η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει διαφορετική μεταχείριση ακόμη και για μέλη ΔΕΠ που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και συμμετέχουν σε έργα χρηματοδοτούμενα από συγκεκριμένες κατηγορίες πόρων.

Παράλληλα, στις πρόσθετες αμοιβές που δεν εντάσσονται στις τακτικές αποδοχές μπορεί να διενεργείται παρακράτηση φόρου 20%. Η παρακράτηση όμως δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκην με αυτοτελή και οριστική φορολόγηση με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Η ΑΑΔΕ εξακολουθεί να αντιμετωπίζει την παρακράτηση 20% στις πρόσθετες αμοιβές ως ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 60 του ΚΦΕ.

Ως αποτέλεσμα, αναλόγως της φορολογικής κατηγορίας στην οποία υπάγεται κάθε αμοιβή, το πρόσθετο εισόδημα δύναται να συνυπολογίζεται με άλλα εισοδήματα του δικαιούχου κατά την τελική φορολογική εκκαθάριση, με συνέπεια η πραγματική φορολογική επιβάρυνση να μπορεί να είναι αισθητά υψηλότερη από την παρακράτηση που πραγματοποιήθηκε κατά την καταβολή του.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί ένα κατακερματισμένο και λιγότερο προβλέψιμο φορολογικό περιβάλλον για την πρόσθετη ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ και ενδέχεται να λειτουργεί ως αντικίνητρο για τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα.

Αντίθετα, για άλλες κατηγορίες πρόσθετης εργασίας ιδιαίτερης σημασίας έχει ήδη υιοθετηθεί ειδικό καθεστώς αυτοτελούς φορολόγησης. Ειδικότερα, για το ιατρικό προσωπικό που υπάγεται στο σχετικό καθεστώς, η αμοιβή από εφημερίες φορολογείται από το φορολογικό έτος 2026 με συντελεστή 20%.

Θα μπορούσε, συνεπώς, να εξεταστεί αντίστοιχη ειδική ρύθμιση για σαφώς προσδιορισμένες κατηγορίες πραγματικής πρόσθετης ερευνητικής και επιστημονικής απασχόλησης των μελών ΔΕΠ, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ερευνητικών, αναπτυξιακών και λοιπών χρηματοδοτούμενων έργων μέσω ΕΛΚΕ.

Συγκεκριμένα, θα μπορούσε να θεσπιστεί **αυτοτελής φορολόγηση με σταθερό μειωμένο συντελεστή έως 20%, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για το συγκεκριμένο εισόδημα**, ώστε ο φόρος που παρακρατείται κατά την καταβολή της επιλέξιμης αμοιβής να αποτελεί και τον τελικό φόρο και αυτή να μην προστίθεται εκ νέου στο λοιπό φορολογητέο εισόδημα για περαιτέρω φορολόγηση με την κοινή κλίμακα.

Μια τέτοια παρέμβαση, με σαφή οριοθέτηση των δικαιούχων και των επιλέξιμων αμοιβών, θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα σταθερό και προβλέψιμο φορολογικό πλαίσιο, να ενισχύσει τα κίνητρα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα και να συμβάλει στην προσέλκυση και αξιοποίηση πρόσθετων πόρων για τα δημόσια Πανεπιστήμια.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια πρόσθετα φορολογικά ή θεσμικά μέτρα εξετάζονται προκειμένου να ενισχυθούν τα κίνητρα συμμετοχής των μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά έργα και να διευκολυνθεί η προσέλκυση εξωτερικής ερευνητικής χρηματοδότησης από τα δημόσια Πανεπιστήμια;
2. Στο πλαίσιο αυτό προτίθεται η Κυβέρνηση να εξετάσει ως θεσμικό πρότυπο το καθεστώς αυτοτελούς φορολόγησης των εφημεριών του ιατρικού προσωπικού, προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της πρόσθετης ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Στέφανος Παραστατίδης

Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος